

FAGERSTA KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -06- 24	
Diarienumr	Diarietplanbeteckning
2015.119	009 /3

kch
ksek
kr
2015-06-24
2015-06-16

**Sammanträdesprotokoll
Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd**

§ 50 Yttrande remiss Fagersta – Översyn av den kommunala energi- och klimatrådgivningen

Dnr 2015-000338

Energimyndigheten har tilldelats ett uppdrag att komma med förslag avseende förändringar för energi- och klimatrådgivningen. Fagersta kommun har fått Energimyndighetens rapport på remiss från Miljö- och energidepartementet. Fagerstas energi- och klimatrådgivare, på Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning, har handlagt remissen.

Sammanfattning av synpunkter på förändring av förordningen:

Det är svårt att ta ställning till förslaget eftersom det hänskjuter de viktiga frågorna om resurser till föreskrifterna, där förslag saknas i energimyndighetens rapport. Det är viktigt att förändringarna inte träder i kraft för snabbt eftersom kommunerna behöver tid att anpassa sin planering.

Vi tycker att förordningen behöver tydliggöra det övergripande syftet att minska klimateffekterna.

Vi har inget att invända mot utbytet av "bidrag" till "stöd" i förordningen.

Vi föreslår att 2 § lämnas oförändrad så att meningen "Energi- och klimatrådgivningen får även omfatta transporter av personer och gods." finns kvar.

Vi instämmer med förslaget att prioritera målgrupper i 7 §, men vill poängtera att valet av prioriterade målgrupper behöver underbyggas med vetenskapliga metoder.

Vi instämmer med förslaget i 4 § att formalisera regionala utvecklingsledare (RUL). Det är dock viktigt att dessa är insatta i energi- och klimatrådgivarnas situation med sina respektive kommunala arbetsgivare och nämnder.

Vi ställer oss tveksamma till att i 6 § ta bort stödet för mindre kommuner, da detta medför att stora delar av landet förlorar denna samhällsservice.

Vi tycker att det är viktigt da man genom 10 § reglerar stödets storlek i föreskrifterna tar hänsyn till kommunernas behov av långsiktighet i sin planering.

forts.

JUSTERARES SIGN

UTDRAG SKICKAT TILL
Kommunstyrelsen i Fagersta

UTDRAGSBESTYRKANDE

§ 50 forts

Generella synpunkter på översynen

Grundläggande för att rådgivarna ska kunna arbeta är att det finns en långsiktighet i uppdraget och förutsättningarna. De enskilda rådgivarna arbetar i sina respektive politiska organisationer och behöver tid att planera och förankra sina planer. Dessutom behövs en trygg anställningsform för att minska omsättningen och kunna planera kompetensutveckling. Därför behöver kommunernas ekonomiska förutsättningar för att kunna utföra uppdraget vara tydliga och långsiktiga. Rådgivarna behöver också kunna vara delaktiga i god tid i planering av aktiviteter och eventuella insatsprojekt.

Översynen utgår från det förenklade sambandet att ökad energieffektivisering = minskad klimatpåverkan, och berör inte frågan om klimatvärdering av olika åtgärder. Inte sällan är situationen i det enskilda rådgivningsstillfallet tvärtom så att ökad energieffektivisering = ökad klimatpåverkan, t.ex. om ett hushåll vill byta uppvärmning med ved till uppvärmning med värmepump. I dessa fall skulle många av rådgivarna vilja prioritera klimateffekterna eftersom motivationen att arbeta med energieffektivisering främst ligger i att arbeta för minskad klimatpåverkan. I arbetet med renodlad energieffektivisering utan klimataspekter finns ju de ekonomiska incitamenten som hjälp varför uppdraget känns mer angeläget när det gäller klimat. Därför skulle ett förtydligande av uppdragets övergripande syfte att minska klimateffekterna, och en tydlig klimatvärdering av olika åtgärder vara en hjälp.

I översynen nämns att "Verktøget radgivning bedøms inte som effektivt for transporter" och "I en studie for Næringsdepartementet rekkommenderas att staten inom transportområdet for privatpersoner fræmst bør utforma styrmedel som skapar incitament for privatpersoner (och foretag som køper foretagsbilar) att køpe energieffektivare personbilar trots de assosierede riskerna. Dette rekkommenderas framfor informationsinsatser eftersom teknisk informasjon bedøms skøtas tilræckligt vøl av marknaden".

Energieffektiva personbilar utgör ungefär en tredjedel av lösningen för att nå målet om fossiloberoende fordonsflotta till 2030. Denna del sköts bäst av marknaden och andra styrmedel.

Energi- och klimatrådgivningen lämpar sig däremot bra för att informera om förnybara drivmedel som också ska bidra med lite mindre än en tredjedel av målet om fossiloberoende fordonsflotta. Det finns idag en rad fördomar mot exempelvis etanol där informations-spridning och rådgivning kan hjälpa till genom att leverera saklig och opartisk information.

forts.

§ 50   **forts**

Den sista tredjedelen av lösningen i målet om fossiloberoende fordonsflotta handlar om transportsnål samhällsplanering. Där ingår steg 1-åtgärder (enligt 4-stegsprincipen) med beteendepåverkan för att bland annat få fler att cykla och åka kollektivt. Detta tas kort upp i översynen "Rådgivningen kan spela en roll för framförallt nyttjandet av det befintliga trafiksystemet". I mindre kommuner finns sällan någon ordinarie tjänsteman som systematiskt arbetar med steg 1-åtgärder för hållbara transporter. Energi- och klimatrådgivningen har stora möjligheter att arbeta effektivt med beteendepåverkan och bör även i fortsättningen ha möjlighet att fylla denna roll.

Det pågående förändringsarbetet för energi- och klimatrådgivning som energimyndigheten arbetar med (2015-2020) har hittills bland annat resulterat i förslaget till prioritering av målgrupper. Arbetet med att prioritera målgrupper som genomfördes i augusti 2014 var mycket snabbt och byggde inte på några vetenskapliga utredningar. Prioriteringen togs fram i respektive nätverk genom en enkel diskussion mellan rådgivarna och RUI, om målgruppernas besparingspotential, kostnadseffektivitet och rådgivarnas förmåga att bidra. Vi tycker att det är bra att prioritera målgrupper men att ett mer omfattande arbete behövs för att ta reda på vilka målgrupper det är mest effektivt att arbeta med.

Flera av de, i översynen, identifierade utvecklingsmöjligheterna är av organisatorisk art; otydlighet i uppdraget, bristande uppföljning, svarigheter med kompetens för bredden i uppdraget, personalomsättning och förankring i kommunen. Översynen nämner inte i detta sammanhang rådgivarnas situation med en lokal nämnd och en chef som hanterar rekrytering, personalutveckling och verksamhetsplanering, men en annan uppdragsgivare, Energimyndigheten, som via RUI, förmedlar uppdraget till rådgivaren. På detta sätt har rådgivarna dubbla förväntningar på sig som inte alltid stämmer överens. Det är viktigt att i översynen betona vikten av dialog med den lokala arbetsgivaren.

Synpunkter på förslaget till förändring av förordningen

Förändring av §2

Utredningen konstaterar att transportrådgivningen är svar att hantera för rådgivarna. Samtidigt är transportrådgivningen inte ett krav och därmed är det idag upp till rådgivaren att välja om det ska ingå i verksamheten. Därmed finns ingen anledning att ta bort texten "Energi- och klimatrådgivningen får även omfatta transporter av personer och gods" från paragrafen. Transportrådgivningen har också en viktig roll att fylla i form av steg 1-åtgärder för att öka användningen av förnybara drivmedel och användning av transportsnål infrastruktur.

forts.

§ 50 forts

7§

Valet av prioriterade målgrupper bör underbyggas vetenskapligt.

6§

Sannolikt är det kommuner med stor yta och litet invånarantal i norra delarna av landet som har svårast att hitta lämpliga samarbeten och som kommer att falla ur systemet med rådgivning. Detta är därför en rättvisefråga. Ska inte dessa skattebetalare få ta del av denna samhällsservice?

10§

Det är svårt att besvara denna remiss utan att veta något om stödets storlek. Då frågan om stödets storlek skjuts till föreskrifterna är det mycket viktigt att ta hänsyn till kommunernas behov av långsiktig planering. Ambitionen att kunna göra stödet flexibelt och "anpassa insatserna över tid med ökade och minskade resurser beroendet på behoven" riskerar annars att öka de redan identifierade problemen med rekrytering, anställningsvillkor och kompetensförsörjning.

Beredning

- Energi- och klimatrådgivarens tjänsteskrivelse 28 maj 2015.
- Utdrag 3 i Energimyndighetens regeringsbrev för budgetåret 2015

Beslut

- Nämnden antar energi- och klimatrådgivarens tjänsteskrivelse daterad 28 maj 2015 som sitt eget yttrande.

_____
JUSTERARES SIGNUTDRAG SKICKAT TILL
Kommunstyrelsen i Fagersta

UTDRAGSBESTYRKANDE

V-Dala Miljö & Bygg

Avesta - Fagersta - Norberg

Datum
2015-05-28

Brevnr/Dariernr

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd

Handläggare:
Mirjam Nykvist
Energi- och klimatrådgivare

Yttrande remiss Fagersta – Översyn av den kommunala energi- och klimatrådgivningen

Energimyndigheten har tilldelats ett uppdrag att komma med förslag avseende förändringar för energi- och klimatrådgivningen. Fagersta kommun har fått Energimyndighetens rapport på remiss från Miljö- och energidepartementet. Fagerstas energi- och klimatrådgivare, på Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning, har handlagt remissen.

Sammanfattning av synpunkter på förändring av förordningen:

Det är svårt att ta ställning till förslaget eftersom det hänskjuter de viktiga frågorna om resurser till föreskrifterna, där förslag saknas i energimyndighetens rapport. Det är viktigt att förändringarna inte träder i kraft för snabbt eftersom kommunerna behöver tid att anpassa sin planering.

Vi tycker att förordningen behöver tydliggöra det övergripande syftet att minska klimateffekterna.

Vi har inget att invända mot utbytet av ”bidrag” till ”stöd” i förordningen.

Vi föreslår att 2 § lämnas oförändrad så att meningen ”Energi- och klimatrådgivningen får även omfatta transporter av personer och gods.” finns kvar.

Vi instämmer med förslaget att prioritera målgrupper i 7 §, men vill poängtera att valet av prioriterade målgrupper behöver underbyggas med vetenskapliga metoder.

Vi instämmer med förslaget i 4 § att formalisera regionala utvecklingsledare (RUL). Det är dock viktigt att dessa är insatta i energi- och klimatrådgivarnas situation med sina respektive kommunala arbetsgivare och nämnder.

Vi ställer oss tveksamma till att i 6 § ta bort stödet för mindre kommuner, då detta medför att stora delar av landet förlorar denna samhällsservice.

Vi tycker att det är viktigt då man genom 10 § reglerar stödets storlek i föreskrifterna tar hänsyn till kommunernas behov av långsiktighet i sin planering.

Generella synpunkter på översynen

Grundläggande för att rådgivarna ska kunna arbeta är att det finns en långsiktighet i uppdraget och förutsättningarna. De enskilda rådgivarna arbetar i sina respektive politiska organisationer och behöver tid att planera och förankra sina planer. Dessutom behövs en trygg anställningsform för att minska omsättningen och kunna planera kompetensutveckling. Därför behöver kommunernas ekonomiska förutsättningar för att kunna utföra uppdraget vara tydliga och

långsiktiga. Rådgivarna behöver också kunna vara delaktiga i god tid i planering av aktiviteter och eventuella insatsprojekt.

Översynen utgår från det förenklade sambandet att ökad energieffektivisering = minskad klimatpåverkan, och berör inte frågan om klimatvärdering av olika åtgärder. Inte sällan är situationen i det enskilda rådgivningstillfället tvärtom så att ökad energieffektivisering = ökad klimatpåverkan, t.ex. om ett hushåll vill byta uppvärmning med ved till uppvärmning med värmepump. I dessa fall skulle många av rådgivarna vilja prioritera klimateffekterna eftersom motivationen att arbeta med energieffektivisering främst ligger i att arbeta för minskad klimatpåverkan. I arbetet med renodlad energieffektivisering utan klimataspekter finns ju de ekonomiska incitamenten som hjälp varför uppdraget känns mer angeläget när det gäller klimat. Därför skulle ett förtydligande av uppdragets övergripande syfte att minska klimateffekterna, och en tydlig klimatvärdering av olika åtgärder vara en hjälp.

I översynen nämns att ”Verktuget rådgivning bedöms inte som effektivt för transporter” och ”I en studie för Näringsdepartementet rekommenderas att staten inom transportområdet för privatpersoner främst bör utforma styrmedel som skapar incitament för privatpersoner (och företag som köper företagsbilar) att köpa energieffektivare personbilar trots de associerade riskerna. Detta rekommenderas framför informationsinsatser eftersom teknisk information bedöms skötas tillräckligt väl av marknaden”.

Energieffektiva personbilar utgör ungefär en tredjedel av lösningen för att nå målet om fossiloberoende fordonsflotta till 2030. Denna del sköts bäst av marknaden och andra styrmedel.

Energi- och klimatrådgivningen lämpar sig däremot bra för att informera om förnybara drivmedel som också ska bidra med lite mindre än en tredjedel av målet om fossiloberoende fordonsflotta. Det finns idag en rad fördomar mot exempelvis etanol där informations-spridning och rådgivning kan hjälpa till genom att leverera saklig och opartisk information.

Den sista tredjedelen av lösningen i målet om fossiloberoende fordonsflotta handlar om transportsnål samhällsplanering. Där ingår steg 1-åtgärder (enligt 4-stegsprincipen) med beteendepåverkan för att bland annat få fler att cykla och åka kollektivt. Detta tas kort upp i översynen ”Rådgivningen kan spela en roll för framförallt nyttjandet av det befintliga trafiksystemet”. I mindre kommuner finns sällan någon ordinarie tjänsteman som systematiskt arbetar med steg 1-åtgärder för hållbara transporter. Energi- och klimatrådgivningen har stora möjligheter att arbeta effektivt med beteendepåverkan och bör även i fortsättningen ha möjlighet att fylla denna roll.

Det pågående förändringsarbetet för energi- och klimatrådgivning som energimyndigheten arbetar med (2015-2020) har hittills bland annat resulterat i förslaget till prioritering av målgrupper. Arbetet med att prioritera målgrupper som genomfördes i augusti 2014 var mycket snabbt och byggde inte på några vetenskapliga utredningar. Prioriteringen togs fram i respektive nätverk genom en enkel diskussion mellan rådgivarna och RUL om målgruppernas besparingspotential, kostnadseffektivitet och rådgivarnas förmåga att bidra. Vi tycker att det är bra att prioritera målgrupper men att ett mer omfattande arbete behövs för att ta reda på vilka målgrupper det är mest effektivt att arbeta med.

Flera av de, i översynen, identifierade utvecklingsmöjligheterna är av organisatorisk art; otydlighet i uppdraget, bristande uppföljning, svårigheter med kompetens för bredden i uppdraget, personalomsättning och förankring i kommunen. Översynen nämner inte i detta sammanhang rådgivarnas situation med en lokal nämnd och en chef som hanterar rekrytering,

personalutveckling och verksamhetsplanering, men en annan uppdragsgivare, Energimyndigheten, som via RUL förmedlar uppdraget till rådgivaren. På detta sätt har rådgivarna dubbla förväntningar på sig som inte alltid stämmer överens. Det är viktigt att i översynen betona vikten av dialog med den lokala arbetsgivaren.

Synpunkter på förslaget till förändring av förordningen

Förändring av §2

Utredningen konstaterar att transportrådgivningen är svår att hantera för rådgivarna. Samtidigt är transportrådgivningen inte ett krav och därmed är det idag upp till rådgivaren att välja om det ska ingå i verksamheten. Därmed finns ingen anledning att ta bort texten "Energi- och klimatrådgivningen får även omfatta transporter av personer och gods" från paragrafen. Transportrådgivningen har också en viktig roll att fylla i form av steg 1-åtgärder för att öka användningen av förnybara drivmedel och användning av transportsnål infrastruktur.

7§

Valet av prioriterade målgrupper bör underbyggas vetenskapligt.

6§

Sannolikt är det kommuner med stor yta och litet invånarantal i norra delarna av landet som har svårast att hitta lämpliga samarbeten och som kommer att falla ur systemet med rådgivning. Detta är därför en rättvisefråga. Ska inte dessa skattebetalare få ta del av denna samhällsservice?

10§

Det är svårt att besvara denna remiss utan att veta något om stödets storlek. Då frågan om stödets storlek skjuts till föreskrifterna är det mycket viktigt att ta hänsyn till kommunernas behov av långsiktig planering. Ambitionen att kunna göra stödet flexibelt och "anpassa insatserna över tid med ökade och minskade resurser beroendet på behoven" riskerar annars att öka de redan identifierade problemen med rekrytering, anställningsvillkor och kompetensförsörjning.

Förslag till beslut

- Nämnden antar energi- och klimatrådgivarens tjänsteskrivelse daterad 2015-05-28 som sitt eget yttrande.

Delges

Kommunstyrelsen i Fagersta

Bilaga till yttrande om rubricerad remiss

Utdrag:

Översyn av den kommunala energi- och klimatrådgivningen

- Uppdrag 3 i Energimyndighetens regleringsbrev för budgetåret 2015
ER 2015:14

Förord

Statligt stöd till kommunal energirådgivning är en företeelse med nästan 40-årig historia. Formerna har varierat under åren och fokus har skiftat alltefter behov och förutsättningar i samhället. Bestående under hela denna process har dock varit det uppenbara behovet och nödvändigheten av att verka i denna sfär. Då klimatfrågan aktualiserades i början av 2000-talet utvecklades den kommunala energirådgivningen till den kommunala energi- och klimatrådgivningen, en naturlig utveckling av ett framgångsrikt koncept. Energimyndigheten har på uppdrag av regeringen utfört en översyn av energi- och klimatrådgivningen i syfte att vidareutveckla den samt öka samhällsekonomisk effektivitet. Detta har myndigheten tagit sig an genom en omfattande analysprocess där strävan har varit att bevara de funktionella och framgångsrika aspekterna och utveckla områden med potential och förändringsbehov. Uppdraget redovisas i denna rapport med förhoppningen om att energi- och klimatrådgivningen fortsatt skall vara en dynamisk kraft i samhällsutvecklingen.

Anita Aspegren
Energimyndigheten 30 april 2015

1 Sammanfattning

I regleringsbrevet för Energimyndighetens verksamhet 2015 tilldelades myndigheten ett uppdrag att komma med förslag avseende förändringar för energi- och klimatrådgivningen;

”Statens energimyndighet ska lämna förslag till utformning och inriktning på den kommunala energi- och klimatrådgivningen fortsatta arbete i syfte att öka den samhällsekonomiska effektiviteten. I myndighetens arbete ska hänsyn tas till tillämpliga EU-direktiv samt slutsatser från relevanta externa och interna utvärderingar beaktas. En slutrapport med konkreta förslag till revidering av förordningen (1997:1322) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning ska lämnas till Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet) senast den 30 april 2015.”

Denna rapport utgör Energimyndighetens svar på ovanstående uppdrag.

För att sätta de föreslagna förordningsförändringarna i en aktuell kontext redogör Energimyndigheten i denna slutrapport även för bakgrunden, generella utvecklingsbehov och för vilka förbättringar av verksamheten som har genomförts och planeras inom ramen för nuvarande förordning och uppdrag. Sist redogör Energimyndigheten för sitt förslag på förordningsförändringar som myndigheten bedömer behövs för att ytterligare stärka upp det pågående arbetet.

Energi- och klimatrådgivningen idag

Energi- och klimatrådgivningen har varit en väsentlig del av samhället i snart 40 år, formerna har varierat med tiden. Allmän folkbildning har praktiserats liksom mera specifika rådgivningsinsatser. Energi- och klimatrådgivning finns idag i 287 av Sveriges 290 kommuner. De flesta har rådgivningen i egen regi, men 39 procent har gått samman och tillhandahåller energi- och klimatrådgivningen enligt en samarbetsmodell.

Den främsta målgruppen för rådgivningen idag är hushållen men småföretagen har blivit en allt mer prioriterad målgrupp. Kommunal energi- och klimatrådgivning utgör ett väl etablerat styrmedel genom

informations- och rådgivningstjänster. För Energimyndighetens arbete med energieffektivisering som helhet utgör energi- och klimatrådgivning ett centralt verksamhetsområde. Förmedling av regionalt och lokalt anpassad information till målgrupperna öppnar vägar för reell energieffektivisering i samhället både genom att medborgare agerar genom ökad kunskap, men också för att ökad medvetenhet skapar bättre förutsättningar för att andra politiskt beslutade styrmedel ska accepteras och fungera bättre.

Rådgivningen spelar även en central roll för att uppfylla flera EU-direktiv som tillkommit långt efter att verksamheten startade, vilket förstärkt dess höga relevans. För att Sverige ska klara sina åtaganden enligt direktiven, är energi- och klimatrådgivarna mycket viktiga. Detta gäller framförallt Energieffektivitetsdirektivet (EED), Direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD2) och Förnybart direktivet. För till exempel uppfyllandet av artikel 7[1] i EED bedöms effekten av befintliga styrmedel behöva fördubblas. Den direkta effekten av energi- och klimatrådgivningen framförallt till uppfyllandet av artikel 7 är svårt att specificera, men rådgivningen bidrar till att förstärka de övriga styrmedlens effektivitet. Detta genom att öka tillgången till information och därmed minska informationsrelaterade marknadsmisslyckanden. Framförallt kan energi- och klimatrådgivningen bidra till uppfyllandet av andra artiklar i EED, vilket till och med skulle kunna vara grund för en utveckling och utökning av verksamheten. Energimyndigheten ser rådgivningen som en etablerad kanal att nyttja även för framtida direktiv, samt stöd för verkställandet av andra relevanta politiska beslut och bidrag till hushåll eller företag.

Energimyndigheten ger idag bidrag till kommuner för kommunal energi- och klimatrådgivning. Bidragets storlek varierar från kommun till kommun, beloppet är knutet till antalet innevånare. Energimyndigheten stödjer även verksamheten genom utbildning, årliga konferenser, produktion av tryckt material, information via webbplatsen, nyhetsbrev samt stöd till regionala energikontor för samordning av den lokala rådgivningen.

En undersökning av SCB på Energimyndighetens uppdrag (bilaga 2) visar att kännedomen om den kommunala energi- och klimatrådgivningen hos småhusägare är 30 %. Nära 70 % i samma målgrupp anser att det är ganska eller mycket viktigt med tillgång till en oberoende energi- och klimatrådgivning. Undersökningen påvisar även att råden har haft betydelse för en dryg tredjedel av småhusägarna vid investeringsbeslut.

Pågående förändringsprocess

Under 2013 initierade Energimyndigheten en process vars syfte var att ta ett helhetsgrepp om den kommunala energi- och klimatrådgivningen. En central del i processen handlar om att inta ett förhållningssätt vilket klarar av att bevara eller stärka de framgångsfaktorer som finns samtidigt som det genomförs behövliga förbättringar i verksamheten. De huvudsakliga framgångsfaktorerna med dagens verksamhet är trovärdigheten i den oberoende rådgivningen, den nationella täckningen med lokal förankring som utgör en kanal för olika insatser för energieffektivisering och minskad klimatpåverkan, samt den breda och goda kompetensen hos rådgivarna. Utvecklingsmöjligheterna är kopplade till resursfördelning, organisation, prioriteringar och ökad tydlighet.

Energimyndigheten har valt nedanstående vision och målbild för förbättringsarbetet.

Vision: Energieffektivisering genom rådgivning.

Målbild:

Ökad energieffektivisering och mer förnybar energi genom att rådgivningen har:

Rätt målgrupper

Grupper med tydlig effektiviseringspotential, som kan nås med rimlig insats och där energi- och klimatrådgivarna kan tillföra kompetens.

Effektivare organisation med tydligare roller

Organisation anpassad för fastställda mål och målgrupper med tydlig rollfördelning mellan Energimyndigheten, regionala energikontor och energi- och klimatrådgivarna.

Tydligare krav

Förväntan och krav på energi- och klimatrådgivarna avseende genomförande är tydligt formulerade och kommunicerade av Energimyndigheten

Uppföljning

Enkel och effektiv uppföljning som visar effekten av verksamheten och att kraven på aktivitet hos energi- och klimatrådgivarna nås

Under 2014 har Energimyndigheten inom ramen för förbättringsarbetet och inom ramen för nuvarande uppdrag och förordning förtydligat riktlinjer, stramat upp rapportering, inlett metodutveckling och förbättrat uppföljningsarbete samt planerat gemensamma insatsprojekt för rådgivning för prioriterade målgrupper.

Energimyndigheten ser framöver tre huvudsakliga faser i förändringsarbetet, vilka pågår parallellt men avslutas i olika steg. En ny stödorganisation sätts upp januari 2015 med funktionen regional utvecklingsledare (RUL) som dels skall samordna insatser dels verka som metodutvecklingsstöd för energi- och klimatrådgivarna.

Föreslagna förändringar i förordningen

De förändringar som nu föreslås i förordningen syftar till att stärka det förbättringsarbete som Energimyndigheten har inlett för att öka effekten av de medel som är avsatta för energi- och klimatrådgivning. De huvudsakliga förändringarna är:

Ändring av förordningsnamn och bidragsbegrepp:

- Genomgående ändras ordet "bidrag" till "stöd".

Ändringar avseende målgrupper och inriktning för rådgivning:

- Transportområdet har visat sig vara svårt att hantera för klimat- och energirådgivare och bidragit till en för stor bredd i uppdraget. Verktyget rådgivning bedöms inte som effektivt för transporter. Energimyndigheten föreslår därför att denna skrivning utgår från förordningen.
- Energimyndigheten har önskemål om att tydligare kunna inrikta verksamheten till av myndigheten prioriterade målgrupper för att möta nya behov. Därför föreslår myndigheten att det i förordningen införs en styrning från myndigheten avseende vilka målgrupper som verksamheten skall riktas till.

Tillkommande stöd i form av regionala utvecklingsledare

- Den verksamhet i form av regionala utvecklingsledare som Energimyndigheten redan infört bör formaliseras som funktion även i förordningen då myndigheten bedömer att det är viktigt för verksamhetens fortsatta utveckling genom kompetensstöd och metodutveckling.

Ändrade förutsättningar för stöd och stödets storlek

- Bidrag kan idag erhållas av samtliga kommuner oavsett storlek. Mindre kommuner är dock tydligt begränsade av hur många inom relevanta målgrupper som kan nås och påverkas av rådgivningen. De har även svårigheter att bemanna med kompetent personal dedikerade för rådgivning. Konsekvensen är att kvaliteten och nivån på rådgivningen ofta blir sämre i mindre kommuner. Idag har 133 kommuner av ovanstående skäl valt att samordna sig med andra kommuner, där dessa med god framgång delar på energirådgivningsresursen. För att säkra kvaliteten i rådgivningen även i mindre kommuner vill Energimyndigheten därför kräva sådan samordning mellan kommuner som har färre än 18 000 invånare.
- Idag kan bidrag erhållas av samtliga kommuner, där det lägsta beloppet är 280 000 kr och den högsta nivån 435 000 kr. Bidraget för rådgivningen varierar från runt 40 öre per invånare upp till 114 kronor per invånare. Skall en samhällsekonomisk effektivitet uppnås måste bidraget för rådgivning bättre spegla målgruppens storlek. Därför vill Energimyndigheten införa en fördelning av stödet som är mer proportionell mot de prioriterade målgrupper som rådgivningen riktas till. Genom ökad flexibilitet i fördelningen kan även eventuella förstärkta uppdrag användas för att fördela mer medel till

kommuner med extra hög ambition för rådgivningen. Energimyndigheten önskar reglera principerna för fördelningen i sina föreskrifter.

Konsekvenser av föreslagna förordningsändringar

Energimyndigheten bedömer att den främsta konsekvensen av förordningsförändringarna är att många fler inom de prioriterade målgrupperna kommer att nås av energi- och klimatrådgivningen med därpå följande ökad energieffektivisering och minskad klimatpåverkan.

Andra förväntade konsekvenser är förbättrade förutsättningar för landets energi- och klimatrådgivare att göra ett bra jobb och utveckla sin kompetens. Detta kommer i sin tur öka kvaliteten på rådgivningen, särskilt för medborgare i de kommuner som idag har svårt att bemanna och upprätthålla en god rådgivning.

Samtliga kommuner kommer ha möjlighet att söka stöd även om det i många fall kräver samordning mellan kommuner. Det skapas därmed bättre förutsättningar för en utökad samordning av kompetens mellan kommuner.

Uppskattningsvis ett trettiotal kommuner kommer troligen bedöma att det inte är värt att samarbeta för att kunna behålla energi- och klimatrådgivningen. Skulle det bli så kommer de invånare som inte har tillgång till en kommunal energi- och klimatrådgivare fortfarande nå den basnivå av rådgivning som finns tillgänglig via Energimyndighetens information på hemsidan och den nationella konsumentrådgivningen "Hallå konsument". Dessutom kan framtida informationsprojekt som finansieras av Energimyndigheten och genomförs exempelvis i Energikontorens regi fortfarande nå de kommuner som inte har energi- och klimatrådgivning. De medborgare vars kommun valt bort energi- och klimatrådgivning kommer däremot inte få tillgång till den uppsökande rådgivningen, lokal rådgivning via telefon och de nationella insatsprojekten eftersom de genomförs av just kommunernas energi- och klimatrådgivare.